

Inhoud

- 7 Kaarten en plattegronden
- 9 Woord vooraf

1 11 Waar land eindigt en zee begint

- 12 Van serra tot strand
- 16 Bomen- en dierenwereld
- 17 De Portugezen
- 21 Bestuur en staatsinrichting
- 22 Een crisis met lichtpuntjes

2 29 Geschiedenis in een notendop

- 30 Prehistorie
- 30 Romeinen
- 30 Middeleeuwen
- 33 Overgang naar de nieuwe tijd
- 37 Portugals Gouden (16de) Eeuw
- 38 Tekenen van verval (17de eeuw)
- 41 Armoede en rampspoed (18de eeuw)
- 41 Failliet van een koninkrijk (19de eeuw)
- 45 Van dictatuur tot democratie (20ste eeuw)
- 51 Ingrijpende hervormingen

3 53 Kunst en cultuur

- 54 Romeinen, christenen en Moren
- 54 Hoge en late middeleeuwen
- 55 Portugals Gouden Eeuw
- 57 Tijdens het huis Bragança
- 60 Hedendaagse kunst
- 64 Fado: liefde, afscheid en dood
- 66 Stierengevechten
- 67 Folklore, volksfeesten en volkskunst

4 75 Sardientjes, vinho verde en doces

- 76 Portugal op de kaart
- 77 Regionale schotels
- 77 Van ontbijt tot diner
- 93 Land van wijn
- 97 Overige dranken

5 99 Lissabon

- 100 Lissabon in kort bestek
- 101 Historische ontwikkeling
- 105 Baixa
- 111 Noorden van de stad
- 113 Chiado
- 116 Bairro Alto
- 119 Oostelijk Alfama en kasteel
- 128 Tussen Lissabon en Belém
- 131 Belém

6 143 Costa do Estoril en Taagvallei

- 144 Van Lissabon naar Sintra
- 148 Serra da Sintra
- 154 Van Sintra via Mafra naar Ericeira
- 157 Santarém en de Ribatejo

7 163 Schiereiland Arrábida

- 164 Ponte 25 de Abril
- 164 Cristo Rei
- 165 Costa da Caparica
- 166 Sesimbra
- 166 Serra da Arrábida
- 171 Cabo Espichel

8 175 Tussen Lissabon en Coimbra

- 177 Van Mafra naar Coimbra
- 179 Nazaré

- 182 Alcobaça
- 185 Batalha
- 188 Fátima
- 190 Tomar
- 194 Leiria

9 201 Universiteitsstad Coimbra

- 202 Bezienswaardigheden
- 209 Van Coimbra naar Porto

10 219 Porto e norte

- 220 Geschiedenis
- 221 Bezienswaardigheden
- 230 Ten noorden van Porto
- 231 Route 1: Van Porto naar Viana do Castelo
- 234 Route 2: Van Esposende naar Barcelos, Braga en Guimarães
- 240 Route 3: Van Viana do Castelo naar het Parque Nacional da Peneda-Gerês
- 242 Route 4: Van het Parque Nacional da Peneda-Gerês naar Bragança
- 245 Route 5: Van Bragança naar Vila Real en Peso da Régua

11 253 Midden-Portugal

- 254 Langs de Douro
- 261 Serra da Estrela
- 262 Torre, hoogste punt van Portugal
- 266 Van de Serra naar Castelo Branco

12 271 Alentejo

- 272 Alto Alentejo
- 275 Van Elvas tot Montemor
- 283 Baixo Alentejo
- 289 Kust van Alentejo

13 293 Algarve

- 294 Algarve
- 297 Faro, hoofdstad van de Algarve
- 299 Algarve ten oosten van Faro
- 302 Algarve ten westen van Faro
- 308 O fim do mundo

i 312 Algemene informatie

r 325 Register

PAULO
JORGE

QUATEIRA

Woord vooraf

‘Não falo inglês,’ verontschuldigt een wat oudere Portugees zich vaak als je hem iets vraagt in het Engels. Dan kun je lachend terugzeggen dat jij geen Portugees spreekt – *nauw faloe portoegeesj*. Daar hoeft je je helemaal niet voor te schamen, want het is een moeilijke, aan het Galicisch verwante taal die zich niettemin vanaf de 15de eeuw verspreidde over alle toen bekende continenten: Amerika (Brazilië), Afrika (Angola en Mozambique) en Azië (Macau, Oost-Timor). Nu spreken ongeveer 180 miljoen mensen Portugees. Daarmee behoort het tot een van de meest gesproken talen ter wereld.

Dat veel Portugezen het Engels onmachtig zijn, ligt aan het vroegere onderwijsstelsel. Tot bijna tien jaar geleden konden middelbare scholieren kiezen voor Engels en/of Frans, om pas op 16-jarige leeftijd definitief een van deze talen als examenvak te kiezen. Omdat Frans voor Portugezen een makkelijker in het gehoor liggende taal is dan Engels, kozen de meeste leerlingen uiteindelijk voor Frans. Pas sinds 2004 is Engels een verplicht schoolvak.

Maar of je de taal nu (een beetje) spreekt of (helemaal) niet, overal word je met open armen ontvangen. In de kleinste dorpjes in de Serra da Estrela, maar ook in de disco’s en boîtes van Lissabon. En niet in de laatste plaats in de Alentejo, de armste provincie van het land die door steeds meer buitenlandse bezoekers wordt bezocht.

En alle jaargetijden zijn de moeite van een bezoek waard; in het voorjaar, dat vroeg komt en waarin bloemen de heuvels beginnen te kleuren, of ’s zomers wanneer het aan de Atlantische kust en in de Algarve goed luiert of sporten is. En ook in het schitterende najaar, dat pas laat overgaat in de winter, die weer een prachtig excuus biedt voor een stedentrip naar Lissabon, Porto of Coimbra.

Boa viagem!

Hansmaarten Tromp

Costa do Estoril en Taagvallei

De kuststrook ten westen van Lissabon staat bekend als Costa do Estoril. Er heerst een aangenaam, zacht klimaat met veel zon. Hij ademt de sfeer van de Franse Côte d'Azur, ook vanwege de mondaine badplaatsen. Deze streek werd vanaf het eind van de 19de eeuw een toevluchtsoord voor welgestelde Europeanen en verbannen koningen. Die vestigden zich vooral in Estoril, terwijl rijke Lisboetas langs de kust van Cascais riante villa's lieten bouwen. Sindsdien heeft met name Estoril zich als een mondaine badplaats ontpopt met Grand Hotels, een mooie strandpromenade en Europa's grootste casino. Dit laatste diende de Britse geheim agent Ian Fleming tot inspiratie toen hij in 1941 in Estoril gestationeerd was. Op zijn kamer in het nog steeds bestaande Hotel Palacio schreef hij het eerste deel van Casino Royale, met de fictieve geheim agent James Bond als hoofdpersoon.

< Sintra was een favoriet zomerverblijf van de Portugese koningen.

VAN LISSABON NAAR SINTRA

Per auto gaat de weg vanuit Lissabon via Belém en Algès naar Dáfundo. Liefhebbers kunnen hier een bezoek brengen aan het interessante **Aquário Vasco da Gama**. Het bezit talloze aquaria met een grote verscheidenheid aan vissoorten en een vijver met reusachtige schildpadden, en ook een bassin met zeeleeuwen.

➤ **AQUÁRIO VASCO DA GAMA**, *Rua Direita do Dáfundo*. Geopend: dag.
10–18 uur.

In Paço de Arcos en Santo Amaro, twee kleine badplaatsjes, takken zich wegen af naar de oude stad **Oeiras** (waar de Taag in de oceaan uitmondt), een rustig plaatsje met witgekalkte vissershuisen, een goed strand en de 18de-eeuwse *quinta* (landhuis) van de Marquês de Pombal aan de Avenida da República. Het huis is uitgeroepen tot nationaal monument en heeft mooie tuinen en drie schitterende fonteinen.

Even verder ligt **Carcavelos**, waarachter het gelijknamige wijngedebied(je) ligt. Elke donderdag wordt hier een (kleding)markt gehouden die druk wordt bezocht. Via Parede, een plaatsje met veel villa's tussen het groen, gaat de weg langs de stranden van São João en São Pedro naar Estoril.

Estoril

Het mondaine Estoril (spreek uit: sjtoe-riel), met een gemiddelde wintertemperatuur van 12 °C, is een tuinstad met weelderige parken, palmenlanen, hotelpaleizen, kapitale villa's (langs de hellingen van de 109 m hoge Monte Estoril), een zandstrand en een casino. Na de Tweede Wereldoorlog kreeg het de reputatie van ballingsoord voor afgezette vorsten en niets-hoevende rijken. Vandaar dat Estoril behalve het casino ook talloze tennis- en golfbanen heeft. Verder biedt het stadje overigens weinig vertier; daarvoor biedt het naburige Cascais meer.

Wie het Casino Estoril binnenloopt, betreedt niet alleen het grootste casino en amusementscomplex van Portugal, maar ook het grootste casino van Europa. Het wordt alom beschouwd als het paradepaardje van de Portugese toeristenindustrie. Het casino is trouw aan tradities, maar is ook constant bezig om te vernieuwen. Hier vind je alle bekende casinospellen: blackjack, roulette, maar ook heel veel fruitautomaten. Je kunt er ook eten en er worden regelmatig shows opgevoerd.

➤ **CASINO ESTORIL**, *Praça José Teodoro dos Santos*. Geopend: dag. 15–3 uur.

Vanaf het casino daalt het Parque do Estoril met zijn fonteinen en exotische bloemen af naar het water; in de zwembaden en op het gele Praia de Tamariz speelt zich het vakantieleven af. Vanaf hier is het over de promenade met overal cafés en restaurants twintig minuten lopen naar Cascais.

Lissabon en omgeving

Aan weerszijden van het casino loopt een brede palmenlaan: de Avenidas Aida en Clotilde, met aardige winkels. Aan de achterkant van het casino ligt een park waar in de zomeravonden een markt wordt gehouden met volkskunst uit de hele wereld.

Iets ten noorden van Estoril, richting Sintra, ligt het **Autódromo**: het racecircuit waar onder meer jaarlijks de Formule 1 Grand Prix van Portugal wordt verreden (in het 3de of 4de weekend in september).

Cascais

Deze badplaats is zo goed als samengegroeid met Estoril, maar Cascais (spreek uit: kusj-kasj) heeft meer charme. Ook hier staan prachtige villa's, maar de badplaats heeft nog veel van de oorspronkelijke vissersplaats behouden. Kleine vissershuisen staan er naast hoge appartementenflats, vissersboten liggen zij aan zij met luxejachten, zonnebaders liggen op het strand naast netten boetende vissers.

Het strand van Guincho bij Cascais.

Het bekoorlijk gelegen vissersdorp met de mooie zandstrandjes kwam in trek na 1870, toen de koninklijke familie er haar zomervakantie doorbracht. Op een kaap ligt een citadel, waar in de zomer nog altijd het staatshoofd logeert. In de hoek bij het haventje, op het golvende zwart-witmozaïek van het Praça 5 de Outubro, staat het groenkoperen standbeeld van Pedro I (1356–1367). Daar staat ook het raadhuis met tegen de muren blauwe tegeltableaus van heiligenfiguren in gele omlijsting.